

วิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการ

☞ การวิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการคืออะไร

คือ การศึกษาพิจารณาผลของพื้นที่ปฏิบัติการที่จะบังเกิดต่อ ห/ป ต่างๆ ซึ่งฝ่ายข้าศึกและฝ่ายเราอาจปฏิบัติ หรืออาจกล่าวอย่างง่าย ๆ ได้ว่าเป็นการศึกษาถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อทั้งสองฝ่าย **พื้นที่ปฏิบัติการ**เป็นปัจจัยที่ “เป็นกลาง” ขึ้นอยู่กับว่าเราจะเข้าใจ, คาดการณ์ และแสวงประโยชน์ได้อย่างไร การเข้าใจหรือไม่เข้าใจพื้นที่ปฏิบัติการอาจจะนำมาซึ่งชัยชนะหรือความพ่ายแพ้ก็ได้เช่นเดียวกัน

☞ **การวิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการ** : กระทำเมื่อ...

1. ตั้งแต่ก่อนได้รับภารกิจ หรือ
2. เมื่อได้รับภารกิจแล้วทำขึ้นใหม่ หรือ
3. แก้ไขของเดิม หรือ
4. เมื่อ ผบ.บรรลุล้มตกลใจ หรือแก้ไขหนทางปฏิบัติ

☞ **การวิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการ** : กระทำเพื่อ....

1. นำไปใช้ประโยชน์ในการยกเลิกหรือปรับปรุงวิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการฉบับเดิมให้สมบูรณ์
2. ประกอบการทำประมาณการข่าวกรอง
3. ประกอบการทำประมาณสถานการณ์ของ ผบ.และประมาณการของ สห.ต่างๆ

แหล่งข่าวสารเพื่อการวิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการ

- ☐ รายงานการวิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการของหน่วยเหนือ
- ☐ รายงานทางเทคนิค, แผนที่ และการตีความภาพถ่าย
- ☐ ทหารช่าง, ฝ่ายกิจการพลเรือน, และสารวัตรทหาร
- ☐ ฝ่ายการสงครามพิเศษ
- ☐ เจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่น เป็นต้น

☞ ข้อมูลสำคัญในแต่ละหัวข้อของเอกสารวิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการ

① ความมุ่งหมายและข้อจำกัด

- ก. **ความมุ่งหมาย** : กล่าวถึงบริเวณพื้นที่ปฏิบัติการที่จะทำการวิเคราะห์ โดยแสดง “จุดประสงค์” และ “ขอบเขตของการวิเคราะห์”
- ข. **ข้อพิจารณาซึ่งเป็นข้อจำกัด** : กล่าวถึง “ภารกิจของหน่วย” และ “ข้อพิจารณาอื่นๆ” เช่น ระยะเวลา,

แบบฟอร์ม : วิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการ

1. ความมุ่งหมายและข้อจำกัด

- ก. ความมุ่งหมาย
- ข. ข้อพิจารณาซึ่งเป็นข้อจำกัด

2. ลักษณะทั่วไปของพื้นที่

- ก. ลักษณะลมฟ้าอากาศ
- ข. ลักษณะภูมิประเทศ
- ค. ลักษณะอื่นๆ

3. ลักษณะพื้นที่ทางทหาร

- ก. ลักษณะทางยุทธวิธี
- ข. ลักษณะทางการช่วยรบ

4. ผลของพื้นที่ปฏิบัติการ

- ก. ผลต่อการปฏิบัติการทางทหารของ ชศ.
- ข. ผลต่อการปฏิบัติการทางทหารของฝ่ายเรา

☞ **กองพลจัดทำเป็นวิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการ เป็นลายลักษณ์อักษร** เมื่อ....

1. ได้รับมอบพื้นที่มีขอบเขตแน่ชัด
2. ทำการยุทธ์ซึ่งใช้ในการวางแผนระยะยาว เช่น
 - ☞ การยุทธ์ที่ต้องปฏิบัติในอนาคต
 - ☞ การยุทธ์ส่งทางอากาศ
 - ☞ การยุทธ์สะเทินน้ำสะเทินบก
 - ☞ การยุทธ์เคลื่อนที่ทางอากาศ

ปฏิบัติงาน

แผนการปฏิบัติของหน่วย และขีดความสามารถ ชต.

ตัวอย่าง “ความมุ่งหมาย” : เพื่อวิเคราะห์พื้นที่ในเขตปฏิบัติการ บริเวณ อ.วัฒนานคร และ อ.ตาพระยา

ตัวอย่าง “ข้อพิจารณาซึ่งเป็นข้อจำกัด” : พล.ร.20 เข้าตี เพื่อยึด อ.อรัญประเทศ ตั้งแต่บัดนี้ และเตรียมการเข้าตี ต่อไปในทิศทางตะวันออกเพื่อเข้ายึด อ.วัฒนานคร

ก. ลักษณะลมฟ้าอากาศ

- ลมฟ้าอากาศ** : (กล่าวโดยสรุป)รายงานการพยากรณ์ลมฟ้าอากาศ
- อากาศประจำถิ่น** : ลักษณะอากาศปานกลางโดยเฉลี่ย เช่น ลักษณะอากาศทั่วไป, ฤดูกาล, อุณหภูมิเฉลี่ย, ความชื้นสัมพัทธ์, ฝน, ลม เป็นต้น

② ลักษณะทั่วไปของพื้นที่

ค. ลักษณะอื่นๆ

- การเมือง
- การเศรษฐกิจ
- สังคมจิตวิทยา
- วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- แรงงานพลเรือนในท้องถิ่น

องค์ประกอบของลมฟ้าอากาศที่มีผลกระทบต่อปฏิบัติการทางทหาร

ดูหน้า 4 - 3

การพิจารณาภูมิประเทศแต่ละลักษณะที่มีผลกระทบต่อปฏิบัติการทางทหาร

ดูหน้า 4 - 4

ก. ลักษณะทางยุทธวิธี

- การตรวจการณ์และการยิง : “**O**”
- การกำบังและซ่อนพราง : “**C**”
- เครื่องกีดขวาง : “**O**”
- ภูมิประเทศสำคัญ : “**K**”
- แนวทางเคลื่อนที่ : “**A**”

③ ลักษณะพื้นที่ทางทหาร

ข. ลักษณะทางการช่วยรบ

- การกำลังพล
- การส่งกำลังบำรุง
- กิจการพลเรือน

ลักษณะพื้นที่ทางยุทธวิธี หรือ

OCOKA : ดูหน้า 4 - 5

ลักษณะทางการช่วยรบให้พิจารณา ในเรื่อง...

- ☞ เส้นทางคมนาคม
- ☞ สิ่งอำนวยความสะดวกในการซ่อมบำรุง
- ☞ การเก็บรักษายุทธโศปกรณ์
- ☞ แหล่งวัสดุก่อสร้าง
- ☞ แรงงานในพื้นที่
- ☞ การควบคุมผู้ลี้ภัย ฯลฯ

ดูแบบฟอร์มวิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการ หน้า ก - 12

④ ผลของพื้นที่ปฏิบัติการ

ก. ผลต่อการปฏิบัติการทางทหารของ ชต.

- 1) ผลที่จะเกิดต่อการตั้งรับของ ชต.
 - ก. ที่มั่นตั้งรับที่ดีที่สุด
 - ข. ที่มั่นรังผึ้ง
 - ค. ผลจากลมฟ้าอากาศ
- 2) ผลที่จะเกิดต่อการเข้าตีของ ชต.
 - ก. แนวทางเคลื่อนที่ที่ดีที่สุด
 - ข. ผลจากลมฟ้าอากาศ

ข. ผลที่จะเกิดต่อการปฏิบัติการทางทหารของฝ่ายเรา

- ☞ **ภารกิจตั้งรับ...**
 1. แนวตั้งรับที่ดีที่สุด, แนวรังผึ้ง
 2. แนวทางเคลื่อนที่ที่ดีที่สุดของฝ่ายตรงข้าม
 3. ผลของลมฟ้าอากาศ
- ☞ **ภารกิจเข้าตี...**
 1. แนวทางเคลื่อนที่ที่ดีที่สุดของฝ่ายเรา
 2. ผลของลมฟ้าอากาศ

☞ องค์ประกอบของลมฟ้าอากาศที่มีผลกระทบต่อปฏิบัติการทางทหาร

- ☞ **เมฆ** ลดความร้อน, ลดแสงสว่าง, จำกัดการตรวจการณ์ทางอากาศและสะท้อนแสง(การใช้ไฟฉาย)
- ☞ **หมอก** จำกัดทัศนวิสัย, การใช้อาวุธ และการติดต่อสื่อสาร
- ☞ **ลม** ก่อให้เกิด "ฝุ่น" จำกัดการตรวจการณ์, การใช้ควัน/สารเคมี, การยิง, การส่งทางอากาศ, การยกพลขึ้นบก
- ☞ **ความชื้นสัมพัทธ์**
- ☞ **ความกดอากาศ** มีผลต่ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ - ชิปนาวิค - เครื่องวัดระยะด้วยเสียง และการใช้ควัน
- ☞ **ฝน** จำกัดทัศนวิสัย, การเคลื่อนที่, ความเครียด, ยุทโธปกรณ์ และการติดต่อสื่อสาร
- ☞ **รายการแสงสว่าง** การปฏิบัติทางทหารและการมองเห็นในเวลากลางคืน, อาวุธยิงสนับสนุน, การเคลื่อนย้าย

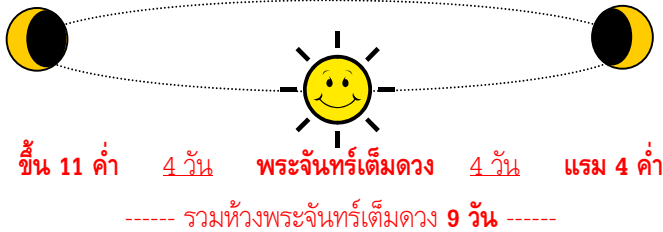
ลักษณะของฝน

เบาบาง ไม่มีผลต่อทัศนวิสัย

เล็กน้อย (น้อยกว่า 0.25 มม./6 นาที) เห็นได้ประมาณ 1 กม.

ปานกลาง (0.26 - 0.75 มม./6 นาที) เห็นได้ 0.5 - 1 กม.

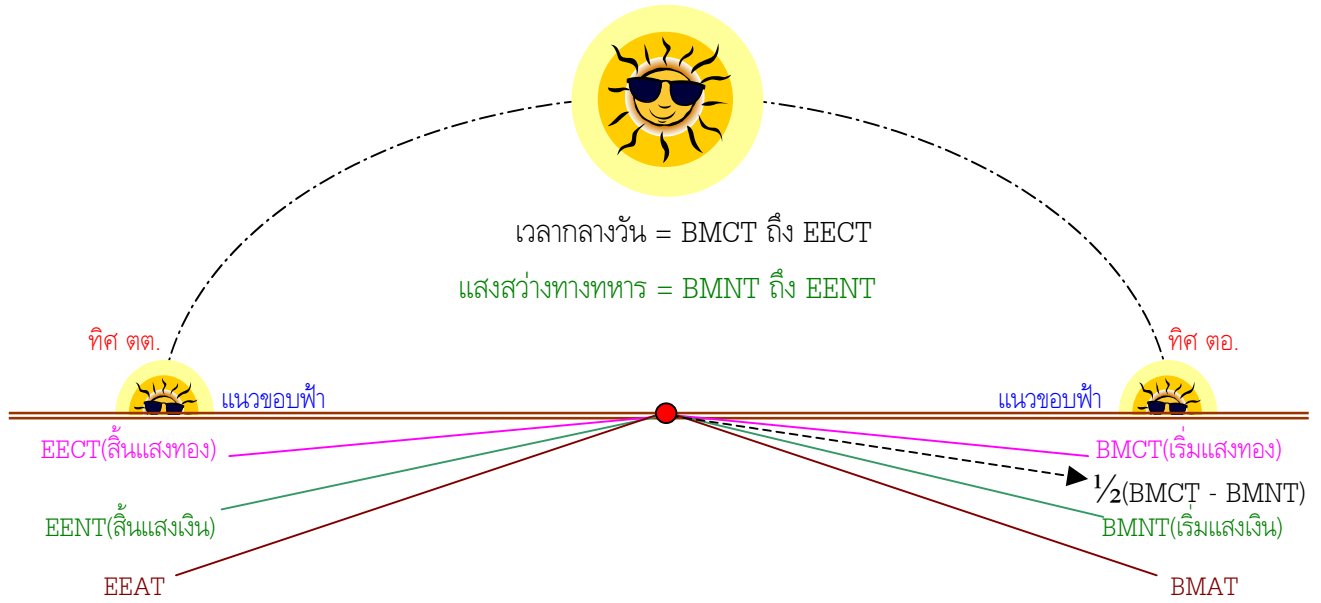
หนัก (มากกว่า 0.75 มม./6 นาที) เห็นได้น้อยกว่า 0.5 กม.

การใช้ประโยชน์จากรายการแสงสว่าง

- ☞ **เวลาเริ่มแสงเงิน(BMNT)**
 - (1) มองเห็นจำกัด(ประมาณ 400 หลา)
 - (2) เพิ่มเวลาของการปฏิบัติในเวลากลางวัน
 - (3) ใช้เป็นเวลานัดหมายทางทหาร
- ☞ **เวลาระหว่าง : เริ่มแสงเงิน - เริ่มแสงทอง(BMCT)**
 - (1) ประสาน/ปรับการยิง ป./บ.
 - (2) ขอกการสนับสนุนทางอากาศโดยใกล้ขีด(CAS)
- ☞ **ข้อมูลแสงสว่างของดวงจันทร์**
 - (1) การปรับการวางกำลัง
 - (2) การเพิ่มเติม สบ.
 - (3) การ ลว.และเข้าตีเวลากลางคืน

ดูตัวอย่างแผนภาพสรุปลมฟ้าอากาศและผลกระทบ หน้า - 1

หมายเหตุ :

EECT = End of Evening CIVIL Twilight “แสงทอง” BMCT = Beginning of Morning CIVIL Twilight
 EENT = End of Evening NAUTICAL Twilight “แสงเงิน” BMNT = Beginning of Morning NAUTICAL Twilight
 EEAT = End of Evening ASTRONOMICAL Twilight BMAT = Beginning of Morning ASTRONOMICAL Twilight

☞ BMNT : สามารถมองเห็นได้ในระยะ 400 หลา

☞ $\frac{1}{2}(BMCT - BMNT)$: สามารถขอการสนับสนุนทั้งทางภาคพื้นดินและทางอากาศ

☞ การพิจารณาภูมิประเทศในแต่ละลักษณะที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติการทางทหาร

ที่สูงต่ำ และ ระบบทางน้ำไหล

- ☞ “ที่สูงต่ำ” พิจารณา : ในเรื่องอาการลาด, ระดับความสูง, รวมถึงการตรวจการณ์ด้วยสายตา
- ☞ ส่วนประกอบของแม่น้ำ/ลำธาร เป็นอุปสรรคขัดขวางการเคลื่อนที่ของทหารเดินเท้าหรือยานพาหนะ
- ☞ “ระบบทางน้ำไหล” พิจารณา : ความลึก, ความกว้าง, สภาพตลิ่ง, พื้นท้องน้ำ, ระดับน้ำขึ้น-น้ำลง และความเร็วของกระแส

ลักษณะพืชพรรณไม้

- ☞ พิจารณา : ความกว้างและรูปร่างของพื้นที่, ขนาดของต้นไม้, ความหนาแน่นสิ่งปกคลุมเหนือต้นไม้
- ☞ วิธีที่ดีที่สุดในการแสดงลักษณะพืชพรรณไม้ คือ การแสดงด้วยแผ่นบริวาร, การระบายสี และการใช้เครื่องหมายต่างๆ

ลักษณะสิ่งปลูกสร้าง

- ☞ พิจารณา : ถนน, ทางรถไฟ, สะพาน, อุโมงค์, เหมือง, เขื่อน, บ่อนสนาม, ย่านอุตสาหกรรม, ย่านชุมชน, เมือง/จังหวัด/อำเภอ/หมู่บ้าน เป็นต้น

ลักษณะพื้นผิวดิน

- ดินกรวด** ขนาด 1/4 - 3 นิ้ว
- ดินทราย** ขนาด 1/4 นิ้ว และเล็กกว่า
- ดินเหนียว** ขนาด คล้ายดินตะกอน แต่เหนียวกว่า
- ดินตะกอน** ขนาดดินละเอียด แท่งเป็นฝุ่น

- ตัวอย่าง : ระบบที่สูง
- พื้นที่ราบ** สูงไม่เกิน 15 ม.
 - ลูกคลื่นเล็กน้อย** สูง 15 - 50 ม.
 - ลูกคลื่น** สูง 50 - 100 ม.
 - ลูกคลื่นมาก** สูง 100 - 150 ม.

ตัวอย่าง : เนินเขา

- เนินเตี้ย** 150 - 300 ม.
- เนินสูง** 300 - 600 ม.
- เขาเตี้ย** 600 - 900 ม.
- เขาสูง** 900 ม. ขึ้นไป

ตัวอย่าง : พืชพรรณไม้

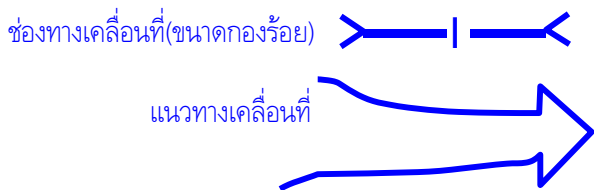
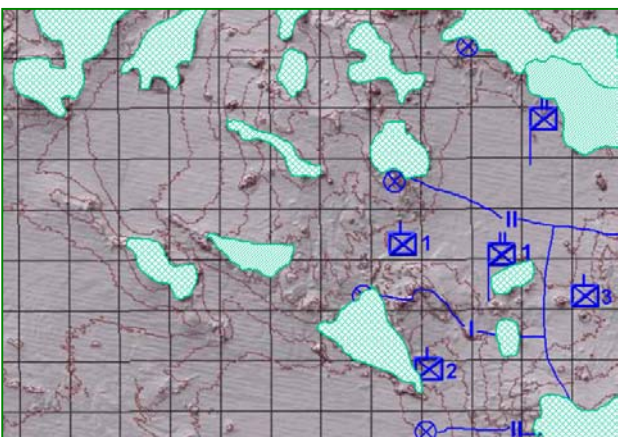
- ป่าไม้ผลัดใบ** เส้นผ่าศูนย์กลาง 10 นิ้ว : ความหนาแน่น 8 - 10 หลา
- สวนผลไม้** เส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว : ความหนาแน่น 15 - 20 หลา
- ป่าละเมาะ** ความสูงต้นไม้ 4 - 8 ฟุต
- ไร่นา** พื้นที่เพาะปลูกพืชไร่ต่างๆ

☞ ลักษณะพื้นที่ทางยุทธวิธี หรือ OCOKA

Obstacles : เครื่องกีดขวาง

ภูมิประเทศตามธรรมชาติหรือที่สร้างขึ้น ซึ่งหยุดยั้ง, บังคับหรือขัดขวางการเคลื่อนที่ทางทหาร จะบังเกิดผลเต็มที่ต่อเมื่อมีการ **คุ้มครองด้วยการตรวจการณ์และการยิง**

☐ **แผ่นบริวารเครื่องกีดขวาง(Combined Obstacle Overlay : COO)** แสดงลักษณะของพืชพรรณไม้ - ทางน้ำไหล - ลักษณะผิวดิน - ทรวดทรง - เครื่องกีดขวางตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ฯลฯ

Cover and Concealment : การกำบังและการซ่อนพราง

- ☞ **การกำบัง** คือ การป้องกันจากการยิงเล็งตรงและยิงเล็งจำลองของ ฝตข.
- ☞ **การซ่อนพราง** คือ การป้องกันจากการตรวจการณ์ของ ฝตข.

Key Terrain : ภูมิประเทศสำคัญ

- Ⓚ **ภูมิประเทศสำคัญ** คือ ภูมิประเทศที่เมื่อฝ่ายใดเข้ายึดหรือควบคุมได้แล้วทำให้ได้เปรียบฝ่ายตรงข้ามอย่างเห็นได้ชัด
- Ⓛ **ภูมิประเทศสำคัญยิ่ง** คือ ภูมิประเทศสำคัญที่เกี่ยวเนื่องในการบรรลุความสำเร็จต่อภารกิจ ปกติมักจะกำหนดเป็น "ที่หมาย"

☞ **ปัจจัยพิจารณา ขนาด - ประเภท - ภารกิจของหน่วย**

Avenues of Approach : แนวทางเคลื่อนที่

- คือ แนวทางที่หน่วยทหารขนาดหนึ่งขนาดใด สามารถเคลื่อนไปยังที่หมายหรือภูมิประเทศแห่งหนึ่งได้โดยสะดวก
- ☞ **ปกติพิจารณาให้กว้างพอสำหรับหน่วยรอง 1 ระดับ**
 - ☞ อาจเป็นไปได้มากที่สุด คือ การรวมเอา **ช่องทางเคลื่อนที่ (Mobility Corridors : MC)** ตั้งแต่สอง(2)ช่องทาง ซึ่งอยู่ใกล้ๆ กันรวมเข้าไว้ด้วยกัน

ความกว้างแนวทางเคลื่อนที่ของหน่วย		แนวทางเคลื่อนที่	ช่องทางเคลื่อนที่	ระยะห่างสูงสุด
(XX) กองพล 6 กม.	(III) กรม 3 กม.	(XX) กองพล	(III) กรม	10 กม.
(II) กองพัน 1.5 กม.	(I) กองร้อย 0.5 กม.	(III) กรม	(II) กองพัน	6 กม.
		(II) กองพัน	(I) กองร้อย	2 กม.

☞ การพิจารณา OCOKA ในการยุทธ์รูปแบบต่างๆ

☞ เครื่องกีดขวาง

- ☞ ปัจจัยในการพิจารณา คือ **ภารกิจ**
 - ☞ ในการเข้าตี เครื่องกีดขวางภายในเขตปฏิบัติการ มีอิทธิพลต่อการเคลื่อนที่
 - ☞ ในการตั้งรับ ลักษณะภูมิประเทศซึ่งสามารถหยุด หรือ ชัดขวางการเคลื่อนที่ของ ชศ.

☞ ภูมิประเทศสำคัญ

- ☞ ในการรบด้วยวิธีรุก
 - ☞ มักอยู่หน้าแนวการวางกำลังของฝ่ายเรา หรือในเขตของหน่วยข้างเคียง
 - ☞ ภูมิประเทศซึ่งต้องเข้าควบคุมเพื่อให้การเข้าตีเป็นไปโดยต่อเนื่อง
 - ☞ ภูมิประเทศซึ่งต้องเข้าควบคุมเพื่อให้บรรลุภารกิจ
- ☞ ในการรบด้วยวิธีรับ
 - ☞ ภูมิประเทศซึ่งใช้ในการตรวจการณ์ไปยังแนวทางเคลื่อนที่ของ ชศ.ที่เข้ามาในเขตตั้งรับ
 - ☞ ภูมิประเทศซึ่งอำนวยให้ฝ่ายตั้งรับคุ้มครองเครื่องกีดขวางด้วยการยิงได้
 - ☞ ศูนย์การคมนาคมที่สำคัญซึ่งกระทบกระเทือนต่อการบังคับบัญชา, การคมนาคม และการใช้กองหนุน
 - ☞ รวมถึง ภูมิประเทศที่อาจอยู่หน้าขอบหน้าพื้นที่การรบ หรือ ในเขตของหน่วยข้างเคียง

☞ แนวทางเคลื่อนที่

- ☞ ลักษณะแนวทางเคลื่อนที่ที่ดี ได้แก่
 - ☞ ผ่านพื้นที่ซึ่งเกื้อกูลต่อการตรวจการณ์และการยิง
 - ☞ มีที่กำบังและซ่อนพรางระหว่างการเคลื่อนที่
 - ☞ ผ่านเครื่องกีดขวางน้อย
 - ☞ ใช้ภูมิประเทศสำคัญให้เป็นประโยชน์
 - ☞ มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนที่
 - ☞ มีพื้นที่เพียงพอในการดำเนินกลยุทธ์

☞ **แนวทางเคลื่อนที่**
(ต่อ)

- ☞ ในการเข้าตี จะพุ่งออกจาก**แนวออกตี**ไปยัง**ภูมิประเทศสำคัญ**บริเวณที่เหมาะสม
- ☞ ในการตั้งรับ มีระยะห่างพอควรจาก**แนวหน้าการวางกำลัง**ของฝ่ายเรา โดยปกติ “จะห่างจาก**แนวตั้งรับ**เท่ากับ**ความกว้าง**ของพื้นที่ตั้งรับของฝ่ายเรา” และ “**ทอดเข้าสู่ภูมิประเทศสำคัญยิ่ง**”
- ☞ แนวทางเคลื่อนที่ทางอากาศ(Air Avenues of Approach) เป็นแนวทางซึ่งใช้เป็น “**เส้นทางบิน**” ที่เหมาะสม โดยมีจำนวนอากาศยานที่แน่นอนไปยัง**เขตทิ้งลง** หรือ **เขตร่อนลง**
มีข้อพิจารณาแนวทางเคลื่อนที่ทางอากาศ คือ
 - ☞ มีพื้นที่เพียงพอ
 - ☞ มีการตรวจการณ์ทางพื้นดิน
 - ☞ มีลักษณะภูมิประเทศที่จดจำได้ง่าย
 - ☞ มีห้องภูมิประเทศทางลึก และ
 - ☞ มีความยาวของแนวทางบิน

ดูตัวอย่างแผนภาพสรุปลมฟ้าอากาศและผลกระทบ หน้า ง - 1

ชื่อแฟ้ม: 4_วิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการ
ไต่แรกตรี: E:\A_คู่มือการปฏิบัติงานด้านการข่าวในสนาม\0_ส่งโรงพิมพ์
แม่แบบ: C:\Program Files\Microsoft Office\Templates\Normal.dot
ชื่อเรื่อง: วิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการ
เรื่อง: คู่มือการปฏิบัติงานด้านการข่าวในสนาม
ผู้แต่ง: พ.ต.เทวัญ ตันกุล
คำสำคัญ:
ข้อคิดเห็น:
วันที่สร้าง: 31/7/04 13:58
เปลี่ยนหมายเลข: 70
บันทึกล่าสุดที่: 30/8/04 10:45
บันทึกล่าสุดโดย: Suvit
เวลาการแก้ไขทั้งหมด: 291 นาที
พิมพ์ครั้งสุดท้ายที่: 30/8/04 10:46
เป็นงานพิมพ์ที่เสร็จสิ้นขึ้นสุดท้าย
จำนวนหน้า: 7
จำนวนคำ: 1,675 (ประมาณ)
จำนวนอักขระ: 6,031 (ประมาณ)